

Kokouskutsu ja esityslista: Kouvola Kymen jätelautakunta 17.9.2026**Aika** 17.9.2026 klo 15:00 -**Paikka** Kymenlaakson Jäte Oy**Asialista**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2		Pöytäkirjan tarkastajat	4
3		Kymen jätelautakunnan kuukausikatsaus 1-7/2026	5
4	1	Kymen jätelautakunnan talousarvio 2027 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma vuosille 2027 - 2030	8
5		Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta	12
6		Ajankohtaiset ilmoitusasiat	19

puheenjohtaja Karo Halme

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Kellonaika	Lisätiedot
Jäsenet	Halme Karo	puheenjohtaja	15:00 -	
	Kolari Seppo	varapuheenjohtaja	15:00 -	
	Harkko Mia	jäsen	15:00 -	
	Hasu Anne	jäsen	15:00 -	
	Jukola Heta	jäsen	15:00 -	
	Kunttu Ari	jäsen	15:00 -	
	Kärhä Ismo	jäsen	15:00 -	
	Mertakorpi Siiri	jäsen	15:00 -	
	Niemelä Jouni	jäsen	15:00 -	
	Nyberg Juha	jäsen	15:00 -	
	Peltomäki Minni	jäsen	15:00 -	
	Torikka Riitta	jäsen	15:00 -	
	Wallén Göran	jäsen	15:00 -	

	Nimi	Tehtävä	Kellonaika	Lisätiedot
Muut	Wall Janne	kaupunginhallituksen edustaja	15:00 -	
	Suwal Mena	nuorisovaltuuston edustaja	15:00 -	
	Töttö Julius	nuorisovaltuuston edustaja	15:00 -	
	Kangas Katja	esittelijä, jätehuoltopäällikkö	15:00 -	
	Soini Arja	asiantuntija, suunnittelija	15:00 -	
	Joutjärvi Tiina	sihteeri, hallintos sihteeri	15:00 -	

1**Laillisuus ja päätösvaltaisuus****Kymen jätelautakunta 17.9.2026**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kymen jätelautakunnan päätös:

2

Pöytäkirjan tarkastajat

Kymen jätelautakunta 17.9.2026

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Riitta Torikan ja Mia Harkon sekä varalle Anne Hasun.

Kymen jätelautakunnan päätös:

3

Kymen jätelautakunnan kuukausikatsaus 1-7/2026**791/02.02.02/2026****Kymen jätelautakunta 17.9.2026**

Valmistelija: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143,
katja.kangas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2025 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman.

Kymen jätelautakunnan käyttötalous ajalla 1.1.-31.7.2026 on toteutunut lähes talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen osalta kertymä oli heinäkuun lopussa 0,145 milj. euroa ja toimintakulujen 0,180 milj. euroa. Toimintatuottoihin sisältyy Kymenlaakson Jäte Oy:n maksamat lautakuntamaksut kesäkuun loppuun asti. Talousarvion toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talouden seurannassa

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on 15.12.2025 antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2026. Täytäntöönpano-ohjeissa on määritelty kaupungin talousraportoinnin aikataulu vuodelle 2026.

Hallintosäännön 61 §:n mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain ja toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden (Kh 15.12.2025 § 320) mukaan toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla. Talouden katsaukset toimielimille laaditaan raportointiaikataulun mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista. Laajemmat osavuosisikatsaukset tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Toimielimien raporttien laadinta vuonna 2026

Kuukausikatsaus	Osavuositikatsaus	Tilinpäätös
Tammi-maaliskuu	Tammi-huhtikuu	Tammi-joulukuu
Tammi-heinäkuu	Tammi-syyskuu	
Tammi-lokakuu		

Vuoden 2026 talousarviossa ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelmassa (Kv 8.12.2025, kohta 2.3.2) talousarvion sitovuus käyttötalousosassa kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan ulkoinen toimintakate.

Kymen jätelautakunnan talouden toteutuma 7/2026

Kymen jätelautakunnan talous on toteutunut pääosin talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut ovat toteutuneet 55,6 % ja palvelujen ostot 50,1 % ja muut kulut 61,4 %. Toimintatuottoihin sisältyy Kymenlaakson Jäte Oy:n maksamat lautakuntamaksut kesäkuun loppuun asti.

Kymen jätelautakunta ulkoinen, 1000 euroa	TA 2026	TA- muutos	Muutettu TA 2026	Toteuma 1–7/2026	Tot-%	Ennuste TP 2026
Toimintatuotot	383	0	383	145	38,0	383
Toimintakulut	-330	0	-330	-180	54,4	-330
Toimintakate	53	0	53	-34	-64,6	53

Kymen jätelautakunta ulkoinen ja sisäinen, 1000 euroa	TA 2026	TA- muutos	Muutettu TA 2026	Toteuma 1–7/2026	Tot-%	Ennuste TP 2026
Toimintatuotot	383	0	383	145	38,0	383
Toimintakulut	-362	0	-362	-198	54,7	-362
Toimintakate	21	0	21	-53	-251,1	21

Kymen jätelautakunnan kuukausikatsaus 1-7/2026 on
oheismateriaalina.

Lisätietoja: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143,
katja.kangas(at)kouvola.fi ja controller Karoliina Summanen, puh. 020
615 4817, karoliina.summanen(at)kouvola.fi

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää merkitä kuukausikatsauksen 1-7/2026 tiedoksi.

Kymen jätelautakunnan päätös:

Oheismateriaali

Kuukausikatsaus 1-7.2026_Kyjäte17092026

4

Kymen jätelautakunnan talousarvio 2027 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma vuosille 2027 - 2030**1446/02.02.00/2026****Kymen jätelautakunta 17.9.2026**

Valmistelija: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143,
katja.kangas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Hallintosäännön 59 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehikset, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Taloussuunnitelmakehys laaditaan neljälle vuodelle, joista ensimmäinen vuosi on talousarvio.

Kehyspääöksellä kunnanhallitus asettaa toimielimille euromääräiset kehykset, joiden perusteella alkaa lautakuntien talousarviovalmistelu. Kehyksen puitteissa toimielimet päättävät talousarvioehdotuksensa ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talousarvion valmistelussa

Kaupunginhallitus hyväksyi 15.6.2026 talousarvionkehiksen ja talousarvion laadintaohjeet 27.4.2026.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksyttävä taloussuunnitelma laaditaan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talouden tasapainottamisen haasteet huomioiden on tarkoituksenmukaista laatia talousarvio ja -suunnitelma neljälle vuodelle, joten seuraava talousarvio/-suunnitelma laaditaan vuosille 2027–2030.

Hallintosäännön 59 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehikset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kehyspääöksellä kunnanhallitus asettaa toimielimille euromääräiset kehykset, joiden perusteella alkaa lautakuntien talousarviovalmistelu. Kehyksen puitteissa toimielimet päättävät talousarvioehdotuksensa ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan lautakunnan tehtävänä on vastata siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden, palvelujen järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa. Lautakunta määrittää tarvittavat palvelut ja niiden laatutason.

Vuoden 2027 toimintakатteen talousarviokehys

Kouvolan kaupungin tulevien vuosien talousnäkymät ovat heikentyneet. Tilanteeseen vaikuttavat pääasiassa kaupungista riippumattomat tekijät: heikko yleinen taloustilanne ja työllisyyden heikkeneminen, verotulojen vaimea kasvu ja valtionosuuksien leikkaukset, jotka kaventavat kaupungin tulopohjaa.

Kouvola on jo pitkään sopeuttanut talouttaan mm. tarkastelemalla palveluverkkoa ja vertaamalla kustannuksia ja toimintaa samankokoisiin kuntiin. Väestön väheneminen pienentää tulo-rahoituksen pohjaa, joten palvelut on mitoitettava asukasmäärän ja käytettävissä olevan tulo-rahoituksen mukaisiksi. Vaikka aiemmat toimenpiteet ovat tuottaneet tulosta, talouden tasapainottamista on jatkettava osana vuosittaista taloussuunnittelua. Palveluverkkomuutoksilla saavutetaan kustannusten vähenemistä, mutta ne eivät riitä yksinään tasapainottamaan taloutta. Vuodelle 2027 esitetään 0,3 prosenttiyksikön kunnallisveron korotusta, jonka avulla talous saataisiin tasapainoon suunnitelmavuosien aikana. Toimialoilla on selvitetty myös vaihtoehtoisia keinoja veronkorotuksen korvaamiseksi. Tasapainottamistarve jatkuu koko taloussuunnittelukauden, joten kaupunki joutuu tekemään lisää sopeuttamistoimia.

Toimialojen edellytetään edelleen tarkastelemaan eläkkeelle siirtymisestä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Talousarviokehys noudattaa Kouvolan suunnitelmallista talouden linjaa, jonka tavoitteena on tasapainoinen talous ja ylijäämän kerryttäminen pitkällä aikavälillä. Vuoden 2027 talousarviokehukseen vaikuttavat merkittävimmät euromääräiset muutokset ovat vuositasona seuraavat:

Merkittävimmät muutokset M€	Meno/tulo	2027	2028	2029	2030
Valtakunnalliset palkkaratkaisut ja henkilösivukulujen muutokset	Menojen lisäys	-4,0	-3,6	-3,4	-3,1
Työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu	Menojen lisäys	-1,2	-0,2	-0,2	-0,1
Palveluverkkomuutokset	Menojen väheneminen	0,7	2,6	2,6	1,0
TA 2026 pysyvät muutokset	Menojen väheneminen	1,2			
Osinkotulot	Tulojen väheneminen	-3,5			

Sopeutus toimialoille	Menojen väheneminen	1,5	0,9	0,6	0,6
Veronkorotus 0,3 %-yksikköä	Tulojen lisäys	5,0	1,0	0,1	0,1

Toimielinten talousarviokehys

Toimielinten talousarviokehys on laadittu ulkoista eristä. Keskittymällä ulkoisiin eriin, jotka ovat talouden kannalta olennaisia, pystytään hallitsemaan muutoksia paremmin, tekemään kehyslaskentaa varmemmin sekä kohdistamaan sopeuttamistoimenpiteet yksinkertaisemmin. Sisäiset erät tullaan sisällyttämään talousarvioon myöhemmin laadinnan aikana.

Toimintakate ulkoinen, 1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Tarkastuslautakunta	-190	-193	-195	-197	-200
Kaupunginhallitus	-52 717	-57 348	-57 548	-58 234	-58 467
Kasvatus ja opetuslautakunta	-101 746	-103 269	-104 131	-104 215	-105 410
Liikunta ja kulttuurilautakunta	-8 465	-6 688	-6 601	-6 521	-6 655
Tekninen lautakunta	-36 038	-36 600	-34 990	-36 078	-36 362
Kymen jätelautakunta	53	53	53	53	53
Toimintakate (ilman myyntivoittoja)	-199 103	-204 045	-203 412	-205 192	-207 041
Rakennusten ja osakkeiden myyntivoitot (elpa/kh)	540	540	540	540	540
Maa-alueiden myyntivoitot (tela)	1 500	1 500	900	900	900
Toimintakate yhteensä	-197 063	-202 005	-201 972	-203 752	-205 601

Kymen jätelautakunta

Kymen jätelautakunta toimii kymmenen kunnan yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Kymen jätelautakunnan toiminnasta ei synny katetta, vaan sen kustannukset katetaan lautakuntasopimuksen mukaisesti täysimääräisesti lautakuntamaksulla, joka on osana Kymenlaakson Jäte Oy:n asukkailta laskuttamaa jätehuollon perusmaksua.

Kymen jätelautakunta, ulkoinen, 1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	383	417	425	378	385
Toimintakulut	-330	-365	-373	-326	-332
Toimintakate	53	52	52	52	52

Kymen jätelautakunta, ulkoinen ja sisäinen, 1 000 euroa	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	383	417	425	378	385
Toimintakulut	-362	-397	-405	-358	-365
Toimintakate	21	20	20	20	20
Laskennalliset kustannukset	-21	-20	-20	-20	-20
Kokonaiskustannukset	0	0	0	0	0

Vuoden 2027 ja 2028 resursseissa on vakituinen henkilöstö (yhteensä 2,9, josta hallintosihteerin resurssia 0,1) sekä yksi määräaikainen (1,0) ja yksi harjoittelija tai vastaava (0,3).

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kymen jätelautakunnan alainen toiminta	3,9	4,2	4,2	3,2	3,2

Esitys Kymen jätelautakunnan talousarvioksi 2027 ja talous- ja henkilöstösuunnitelmaksi vuosille 2027–2030 on **liitteenä**.

Lisätietoja: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143, katja.kangas(at)kouvola.fi, controller Karoliina Summanen, puh. 020 615 4817, karoliina.summanen(at)kouvola.fi

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää hyväksyä ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi Kymen jätelautakunnan talousarvion vuodelle 2027 sekä talous- ja henkilöstösuunnitelman vuosille 2027–2030.

Kymen jätelautakunnan päätös:

Liitteet

Liite1 Talousarvio 2027 ja talous- ja henkilöstösuunnitelma 2027-2030_Kyjäte17092026

5

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta**1054/00.04.00/2026****Kymen jätelautakunta 17.9.2026**

Valmistelija: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143, katja.kangas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Ympäristöministeriö pyysi lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta 31.7.2026 mennessä. Jätehuoltopäällikkö on antanut asiasta Lausuntopalvelussa viranhaltijalausunnon.

Lakiesityksen tavoitteena on parantaa jätetoimialan kilpailuneutraliteettia eli tasavertaisia kilpailuolosuhteita julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä sekä avata markkinoita rajoittamalla kunnan jäteyhtiöiden toimintaa kilpailluilla markkinoilla. Lakiesityksessä keskeisintä ja tärkeintä koko jätetoimialan kannalta on poikkeuksen säätäminen jätetoimialaa koskien hankintalakiin säädetyistä sidosyksiköiden 10 % vähimmäisomistusvaatimuksesta.

Lausunnossa on otettu kantaa mm. siihen, että lakiesitys ei tue jätelain tavoitteita ja voi vaikeuttaa yritysten jätehuoltopalvelujen saantia. Lisäksi se voi nostaa jätemaksuja, lisätä hallinnollista työtä ja heikentää jätehuollon huoltovarmuutta. Sen sijaan poikkeuksen säätäminen hankintalain sidosyksikkösääntelystä on perusteltu ja välttämätön ja tulisi saada nopeasti voimaan.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Jätelakia muutetaan kolmessa eri vaiheessa. Tavoitteena on jätelain kokonaisuudistus kiertotalouslaiksi. Ensimmäinen vaihe (jätelaki 1) on astunut voimaan vuoden 2026 alusta.

Jätelain uudistuksen kolmannen vaiheen ensimmäinen osa oli lausunnolla jo huhtikuussa 2026. Toinen osa kolmannelta vaiheesta tulee lausuntopyynnölle myöhemmin.

Nyt on kyseessä ns. jätelaki 2, joka tuli lausunnolle 22.5.2026.

Esityksellä toimeenpannaan hallitusohjelman kirjauksia kuntien toissijaisen vastuun tarkentamisesta vain aitoihin markkinapuutetilanteisiin ja sidosyksiköiden ulosmyyntirajojen

yhtenäistämistä viiteen prosenttiin tai 500 000 euroon liikevaihdosta. Lisäksi säädettäisiin jätetoimialaa koskevasta poikkeuksesta hankintalakiin esitetystä sidosyksiköiden 10 % vähimmäisomistusvaatimuksesta. Laki tulisi voimaan 1.1.2027.

Lakiesityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on parantaa jätetoimialan kilpailuneutraalisuutta eli tasavertaisia kilpailuolosuhteita julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä sekä avata markkinoita rajoittamalla kunnan jäteyhtiöiden toimintaa kilpailluilla markkinoilla.

Säännösmuutosten tavoitteena on lisätä markkinapuutteen todentamisen luotettavuutta, parantaa menettelyn läpinäkyvyyttä ja tehostaa toiminnan valvontaa sen varmistamiseksi, ettei toissijaisen vastuun palveluita tarjottaisi silloin, kun markkinoilta on löydettävissä markkinaehtoista jätehuoltopalvelua. Samalla tavoitteena on varmistaa toissijaisten jätehuoltopalveluiden saatavuus silloin, kun markkinaehtoista palvelua ei ole saatavilla.

Tavoitteena on parantaa yksityisten jätehuoltoalan yritysten toimintaedellytyksiä säätämällä kunnalle velvollisuus hankkia jätteenkuljetuspalvelut kilpailuttamalla poikkeustilanteita lukuun ottamatta.

Ulosmyyntirajaa koskevan ehdotuksen tavoitteena on rajoittaa kuntien jäteyhtiöiden toimintaa kilpailluilla markkinoilla, avata markkinoita jätetoimialalla ja luoda lisää valinnanvaraa jätehuoltopalveluja tarvitseville yrityksille. Tarkoituksena on tiukentaa kuntien jäteyhtiöiden ulosmyyntirajaa selvästi nykyisestä hallitusohjelman kirjaus ja Euroopan unionin tuomioistuimen (EUT) päätös 15.1.2026 huomioon ottaen.

EUT:n päätöksen mukaan sidosyksiköiden, tässä tapauksessa kunnan jäteyhtiön, markkinaehtoisten tytäryhtiöiden liikevaihto ja ulosmyynti on laskettava mukaan emoyhtiön liikevaihtoon ja ulosmyyntiin. EU:ssa on yleisenä ulosmyyntirajana 20 %. Suomessa raja on 5 %, mutta esim. jätealalla se on ollut 10 %.

Päätösvallan perusteena on hallintosäännön 28 §. Lausunnon on jätelautakunnan sijaan antanut viranhaltija, koska lausunnonantonaikana ei ollut jätelautakunnan kokousta. Lausunnon antaminen delegointiin tarvittaessa viranhaltijalle Kymen jätelautakunnan kokouksessa 28.5.2026 § 18.

Asia liittyy Kouvola kaupunkistrategian tavoitteeseen Hyvinvointia asukkaille.

Lakiesityksen muutettavat pykälät ja niihin annettu lausunto*33 § Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu ja 44 § Kirjanpito
jätehuoltopalvelusta ja kuljettajan tiedonantovelvollisuus*

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu (TSV) tarkoittaa sitä, että kunnan on järjestettävä yrityksessä syntyvän jätteen jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää. TSV-palvelu on keskeinen keino turvata jätehuoltopalvelujen saatavuus koko maassa, myös harvaan asutuilla alueilla.

Yrityksen pitää ennen TSV-palvelun käyttöä ilmoittaa jätehuoltotarpeensa Ympäristöministeriön Materiaalitori-nimisessä palvelussa ja sinne voivat palvelutarjoajat jättää tarjouksia. Tyypillinen TSV-palvelu on jäteasemapalvelu.

Pykälän 33 muutosehdotusten tarkoituksena on varmistaa, ettei TSV-palvelua tarjottaisi silloin, kun markkinoilta on löydettävissä markkinaehtoista jätehuoltopalvelua. Yrityksen pitäisi perustella, jos se hylkää Materiaalitorissa annetun tarjouksen. Myös kunnan jäteyhtiön tulisi raportoida aiempaa tarkemmin mm. TSV-palvelun kokonaisarvo, palvelua käyttäneiden määrä ja palveluun sisältyneet jätetonnit jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin. Lisäksi 44 §:ään esitettyjen muutosten mukaisesti jäteyhtiön tulisi eriyttää TSV-palvelu kirjanpidossaan.

Annettu lausunto:

Kymen jätelautakunnan näkemyksen mukaan muutosehdotuksen mukaiset toimenpiteet toisivat läpinäkyvyyttä ja selkeyttä TSV-palvelun käyttöön ja mahdollisesti parantaisivat sitä, että palvelua käytettäisiin vain todellisessa markkinapuutteessa. Materiaalitori.fi -alustaa pitää kuitenkin kehittää ja sen tunnettuutta lisätä, jotta siitä tulisi oikeasti vartenotettava väline jätehuoltopalvelun löytämiseksi. On huomioitava, että ehdotus lisää sekä yrittäjän että kunnan jäteyhtiön hallinnollista taakkaa. Jätehuoltopalvelut pitää saada vaivattomasti, viivytystä ja kohtuullisin kustannuksin, jottei jätettä ala päätyä asiattomaan paikkaan.

Kymen jätelautakunta ehdottaa harkittavaksi, että ainakin kaatopaikkapalvelut rajattaisiin ulos Materiaalitorin käyttövelvoitteesta, koska yhdyskuntajätteen kaatopaikat ovat kuntien omistamia, eikä niille ole olemassa kilpailevaa markkinaehtoista palvelua. Kymen jätelautakunta toteaa myös, että kattavaa, pelkästään yrityksille tarkoitettua jäteasemaverkostoa ei ole tarjolla yksityisellä sektorilla, eikä ole varmuutta, että lakimuutos sellaisen synnyttäisi.

Voimassa olevassa jätelain 33 §:ssä vuositasolla arvoltaan vähäiseksi jätehuoltopalveluksi on määritelty alle 2000 € palvelu, eikä tällöin tarvitse Materiaalitoria käyttää. Kynnysarvo on määritelty vuonna 2019,

jonka jälkeen kustannustaso on noussut. Rajaa tulisikin tarkistaa ylöspäin, jotta se helpottaisi pienyrityksen hallinnollista taakkaa ja jotta nämä voisivat toimia mahdollisimman joustavasti.

Kunnan jäteyhtiön raportointivelvoitteen kiristymiselle ja kirjanpidon eriyttämiseksi pitäisi saada kohtuullinen siirtymäaika, jotta raportointi- ja kirjanpitojärjestelmät saadaan vastaamaan uusia vaatimuksia. Esitetyt velvoitteet voivat heijastua myös jätemaksuihin ja vähentää tehokkuutta.

36 § Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Esityksen mukaan kuntien tulisi hankkia jätteenkuljetuspalvelut kilpailuttamalla ja mahdollisuuksia järjestää jätteenkuljetuksia omana toimintana rajoitettaisiin merkittävästi. Esityksen mukaan kilpailuttamisvelvollisuudesta voidaan erityisen painavasta syystä poiketa.

Annettu lausunto:

Kymen jätelautakunnan alueella toimiva jäteyhtiö Kymenlaakson Jäte Oy on kilpailuttanut osakaskuntiensa kuntavastuullisen jätehuollon jätteenkuljetukset, eikä sillä ole omaa kuljetuskalustoa/kuljetustoimintaa, joten esitetyllä muutoksella ei ole vaikutuksia Kymen jätelautakunnan alueeseen ainakaan tällä hetkellä. Eteen voi kuitenkin tulla tilanne, ettei harvaan asutuille alueille saada kuljetustarjouksia, jotka voidaan hyväksyä.

Kymen jätelautakunta katsookin, että kunnan pitää voida valita jätteenkuljetuksen järjestämistapa niin perustuslaillisena oikeutena kuin myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Kunnalla on kuitenkin aina velvollisuus järjestää sille laissa säädetty jätehuoltotehtävät, joten oikeutta päättää järjestämistavasta ei pitäisi rajata. Lakiesityksen mukaan kilpailuttamisesta voisi poiketa erityisen painavasta syystä. Tämä on tulkinnanvarainen ilmaisu ja rajoitus voisi haitata jätehuollon järjestämistä ja toteutumista. Suomessa valtaosa kunnista kilpailuttaa kuljetukset ja kuten lakiesityksen perusteluissakin on todettu, säädöksestä ei olisi juurikaan hyötyä markkinoille.

78 § Kunnan jätemaksu

Lakiesityksen mukaan TSV-palveluista perittävään maksuun tulisi sisällyttää kohtuullinen tuotto pääomalle. Tällä hetkellä voimassa olevassa lain 78 §:ssä säädetään, ettei TSV-jätemaksu saa alittaa 32 §:ssä säädetyn (asumisen jätehuolto) jätehuollon maksua ja että jätemaksuilla (ns. tavallinen ja TSV) saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

Lisäksi esityksen mukaan pykälään tulisi kirjaus, jonka mukaan jätemaksuilla kerätty tuotto on käytettävä jätehuoltopalvelujen

ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Käänteisesti tämä tarkoittaa sitä, ettei tuottoa voisi tulouttaa esim. osinkoina osakaskunnille.

Annettu lausunto:

Kymen jätelautakunta kannattaa esitettyjä muutoksia. Esitys selkeyttää jo voimassa olevan käytännön ja turvaa jätemaksujen oikean kohdentumisen. Lautakunnan alueella toimiva jäteyhtiö Kymenlaakson Jäte ei ole jakanut osinkoja.

Kymen jätelautakunta kuitenkin haluaa tuoda esille, ettei kirjaus TSV-jätemaksujen kohtuullisen tuoton vaatimuksesta tuone juurikaan muutosta nykyiseen hinnoitteluun, ainakaan taksamuutos ei ole välttämätöntä. Lähinnä pientä muutosta kaipaa taksan perusteluosa.

TSV-hinnat ovat olleet samansuuruiset kuin asukashinnatkin, eikä erillistä ns. TSV-taksaa ole ollut tarpeen laatia Kymen jätelautakunnan alueelle. TSV-palvelu on kuitenkin osa kunnan lakisääteistä tehtävää.

124 § Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Lakiesityksessä kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun (TSV) valvontatehtäviä esitetään annettavaksi ympäristönsuojeluviranomaisille, joiden olisi tehtävä valvontasuunnitelma tehtävää varten. Tavoitteena on tehostaa TSV-valvontaa.

Annettu lausunto:

Lakiesityksen toteutuminen voisi Lupa- ja valvontaviraston (LVV) lisäksi työllistää kunnan ympäristönsuojeluviranomaista, joilla jo nyt on liikaa tehtäviä suhteessa resursseihin. Voisi tulla myös epäselvyyttä siitä, kenen valvonnassa TSV-palvelu olisi, koska jätelaitoksilla voi olla sekä LVV:n että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvomaa toimintaa.

Sinänsä valvonnan tehostaminen voisi karsia TSV-palvelun ns. väärinkäyttöä. Kuitenkin haitta voisi olla hyötyä suurempi ja käytännön mahdollisuudet toteuttaa tehtävää hyvin rajalliset.

Usein jätehuoltoviranomainenkin tarvitsee kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta apua jätelain toteutumisen valvontaan. Vähäiset resurssit pitäisikin pystyä kohdentamaan ympäristönsuojeluviranomaisen tärkeimpään tehtävään eli ympäristönsuojelua edistäviin asioihin, ei markkinavalvontaan.

145 a § Sidos- ja hankintayksiköitä koskevat erityiset säännökset

Lakiesityksen mukaisesti kunnan jätehuollon toimialalla toimiviin sidosyksiköihin ei sovelleta 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimusta. Kyseessä olisi poikkeus hankintalain säännöksestä.

Lakiesityksen mukaan jäteyhtiön ulosmyyntiraja laskisi nykyisestä 10 prosentista 5 prosenttiin vuodesta 2030 alkaen. Lisäksi EUT:n päätöksen mukaan on nyt otettava huomioon emoyhtiön liikevaihdon lisäksi myös tytäryhtiöiden liikevaihto ulosmyyntirajaa laskettaessa. Sen sijaan lakiesityksessä on luovuttu hallitusohjelmaan kirjatusta 500 000 €:n ulosmyyntirajoituksesta, joka olisi merkittävästi aiheuttanut häiriötä jätehuollon toimivuuteen.

Annettu lausunto:

Kymen jätelautakunta pitää ehdotettua poikkeusta hankintalainsäädöksestä, ettei jätetoimialalla noudateta 10 % vähimmäisomistusvaatimusta sidosyksiköihin, erittäin hyvänä ja välttämättömänä kuntavastuullisen jätehuollon kannalta. Etenkin alueen pienempien kuntien jätehuollon järjestäminen vaarantuisi, jollei poikkeusta tulisi. Kymen jätelautakunta huomauttaa, että tämä kohta lakiesityksestä pitäisi saada voimaan mahdollisimman pian, koska hankintalaki on jo tullut voimaan.

Ulosmyyntirajan laskemisen 5 %:iin yhteisvaikutusta EUT:n jo voimassa olevan päätöksen kanssa ei ole riittävästi lakiesityksessä huomioitu ja tämän osalta pitäisikin jatkaa lakivalmistelua ja vaikutusten arviointia. Ulosmyyntirajan romahtaminen voi vaikuttaa myös jätehuollon saatavuuteen, hinnoitteluun ja siten väärinkäyttöihin etenkin harvaan asutuilla alueilla. Markkinaehtoisien toiminnan rajoitukset voivat johtaa myös jätemaksujen nousuun asukkaille. Markkinaehtoisella toiminnalla on voitu rahoittaa esim. jätehuoltoa parantavia investointeja, jotka hyödyttävät myös kuntalaisia ilman jätemaksujen nousua.

Lakiesitysluonnoksen muita toteuttamisvaihtoehtoja koskevan vaikutusarvioinnin mukaan ulosmyyntirajan säilyttäminen 10 %:ssa tai jopa sen nostaminen olisi parempi vaihtoehto jätelain tavoitteiden kannalta kuin rajan alentaminen.

Huomiot ehdotusten pääasiallisten vaikutusten tarkastelusta

Lausunto:

Jätelain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista. Tähän nähden lakiesityksen ympäristövaikutuksia on arvioitu melko vähäisesti ja lakiesitys ja sen vaikutusarviointi keskittyy pääosin asioihin, jotka eivät varsinaisesti liity jätelain tarkoitukseen.

Toisaalta esityksen vaikutusten tarkastelu -osiossa on todettu, että lakiesityksen mukaiset toimenpiteet voivat jopa heikentää jätehuoltopalveluiden saatavuutta eli jätehuollon toimivuutta, lisätä

roskaantumista ja nostaa jätehuollon kustannuksia sekä lisätä hallinnollista taakkaa. Tällöin lakiesityksen vaikutukset olisivat lähinnä kielteisiä, pl. poikkeus hankintalain sidosyksikkösääntelystä, etenkin kuntiin, asukkaisiin ja kuntien jätelaitoksiin sekä ympäristöön. Lisäksi myös pk-yrityksiin, jotka tarvitsevat esim. jäteasemia tai kaatopaikkapalveluita.

Muut lausuntopyynnön kohdat

Seuraaviin lausuntopyynnön kohtiin ei ollut erikseen lausuttavaa, vaan näihin on joihinkin viitattu muissa lausunnon kohdissa:

"Voimaantulosäännös", "Huomiot muita toteuttamisvaihtoehtoja koskevasta tarkastelusta", "Huomiot suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevasta jaksosta" ja "Muuta huomioitavaa".

Lisätietoja: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143, katja.kangas(at)kouvola.fi

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Kymen jätelautakunnan päätös:

6

Ajankohtaiset ilmoitusasiat**Kymen jätelautakunta 17.9.2026****Biojätteiden erilliskeräyksen toteutumisen seuranta**

Biojätteiden erilliskeräykseen on liittynyt n. 93 % yli 10 000 asukkaan taajamien omakoti- ja paritaloista. Velvoite on ollut voimassa 1.5.2024 lähtien. Lukema on hyvä, mutta niiden kiinteistöjen, jotka eivät ole velvoitetta vielä täyttäneet, tiedot siirretään lokakuun alussa kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille toimenpiteitä varten. Näitä kiinteistöjä on yhteensä noin 1300.

Biojätteiden erilliskeräykseen on liittynyt noin 84 % 300 – 10 000 asukkaan taajamien omakoti- ja paritaloista. Näiden pienempien taajamien kiinteistöjen kohdalla velvoite tuli voimaan 1.5.2026. Kymen jätelautakunta lähettää noin 1600 kiinteistölle kehotuskirjeen liittyä erilliskeräykseen syys- ja lokakuun aikana.

Biojätteiden erilliskeräykseen liitytään joko hankkimalla tyhjennettävä biojäteastia ja tilaamalla sille kuljetukset tai toinen vaihtoehto on kompostoida biojäte, jolloin pitää tehdä kompostointi-ilmoitus. Biojäteastia tai kompostori voi olla myös naapurien yhteinen.

Lapinjärven asukaskysely

Kesän aikana toteutettiin kysely liittyen Lapinjärven kunnan sekajätteen kuljetusjärjestelmäselvitykseen. Kysely lähetettiin 336 kiinteistön haltijalle, jonka kiinteistön sekajätehuollosta ei ollut tietoa jätelain 143 §:n mukaisessa jätteenkuljetusrekisterissä.

Tehdyt viranhaltijapäätökset

Taulukko jätehuoltopäällikön jätehuollon järjestämis- ja jätemaksun kohtuullistamispäätöksistä Kymen jätelautakunnan toiminta-alueelle ajalla 14.5. – 8.9.2026 on **oheismateriaalina**.

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Kymen jätelautakunnan päätös:

Oheismateriaali

Viranhaltijapäätökset kunnittain 14.5.-8.9.2026_Kyjäte17092026